

Műegyetem 1782

EU

KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉS

HÍRLEVÉL

AKTUÁLIS

EU 5. KP

Programzáró pályázati felhívások
Programhírek

EU 6. KP

Indítás: Brüsszelben
Konferencia: Budapesten

OKTATÁSI MINISZTERIUM

A KFHÁ hírei

KAPCSOLATTARTÓ IRODÁK

Bemutakozások – hírek

INTERJÚ

Dr. Sean McCarthyval

A Hírlevél az Oktatási Minisztérium támogatásával és közreműködésével készül

Szerkeszti és kiadja

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
ORSZÁGOS MŰSZAKI INFORMÁCIÓS KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

VIII. ÉVF. 1-2. SZÁM

2002. JANUÁR-FEBRUÁR

**EU
KTF
H Í R L E V É L**

AKTUÁLIS

EU HÍREK

AZ EU KTF HÍREI

AZ EU 5. KP HÍREI

AZ EU 6. KP HÍREI

A HAZAI RÉSZVÉTEL HÍREI

JOGI SZABÁLYOZÁS

AZ OM KFHÁ HÍREI

A TEMATIKUS ÉS REGIONÁLIS KAP-

CSOLATTARTÓ IRODÁK HÍREI

A PROJEKTEK ÉS HÁLÓZATOK HÍREI

HAZAI K+F HÍREK

RENDEZVÉNYEK, KIADVÁNYOK

TEMATIKUS INFORMÁCIÓK

Szerkeszti és terjeszti
a BME OMIKK Informatikai
Igazgatósága
Igazgató: Stubnya György

*

SZERKESZTŐSÉG

EU Információs Osztály

Vezető: Nyerges Gyula

Szerkesztőségi titkár:

Czeglédi Gyuláné

Szerkesztő:

Dr. Gerzso Géza

Főszerkesztő:

Dr. Dúzs János

*

Kiadja:

BME Országos Műszaki
Információs Központ és Könyvtár
1011 Budapest, Gyorskocsi u. 5-7.

Felelős kiadó:

Fonyó Istvánné főigazgató

Állandó mellékletek

NEMZETKÖZI
TECHNOLÓGIATRANSZFER
EU MIK/IRC HUNGARY HÍREK

Szerkesztő: Dr. Gerzso Géza

*

EU ENERGETIKAI HÍREK

OPET HUNGARY

Szerkesztő: Fodor Róbertné

AKTUÁLIS

FONYÓ ISTVÁNNÉ
a BME OMIKK új főigazgatója

A Budapest Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora pályázatot írt ki a BME OMIKK főigazgatói tiszttel betöltésére. A Rektori Tanács 2002. január 28-i egyhangú döntésével három pályázó közül Fonyó Istvánnét nevezte ki főigazgatónak a 2002. február 1. és 2005. január 31. közötti időtartamra. A megbízólevelet Dr. Detrekői Ákos, az egyetem rektora 2002. január 29-én adta át az új főigazgatónak, aki egyúttal e Hírlevél felelős kiadója.

A SZERKESZTŐSÉG ezúton is sok sikert kíván az új feladatkör ellátásához.

*

TISZTELT OLVASÓ!

Az EU-INFO HÍRLEVÉL immár 8. évfolyamával közvetíti az EU Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramok és a bennük való hazai részvétel válogatott híreit, hozzájárulva ezzel a Keretprogramban való hazai részvétel növeléséhez.

*A HÍRLEVÉL eredeti formáját négy éve az 5. Keretprograméhoz alakítottuk át. A jelen EU KTF HÍRLEVÉL is megújult struktúrában jelent meg. Figyelembe veszi az 5. KP idején szerzett tapasztalatokat, a 6. KP-re való felkészülés követelményét és nem utolsósorban azt a tényt, hogy a hazai részvételt koordináló és támogató szervezet az OM KFHÁ irányításával és támogatásával kialakult. Ily módon lehetővé vált, hogy a HÍRLEVÉL új szerkezetében közvetíthesse **mind a nemzeti koordináció, mind pedig a tematikus és regionális kapcsolattartó irodák szintjén megjelenő információkat is.** E törekvés elérése érdekében létrejön a HÍRLEVÉL Szerkesztő Bizottsága és a jelen – mintegy próbaszám – tapasztalata alapján kialakul új szerkezete is. A tervezett főrovatok:*

Aktuális

EU Hírek

A hazai részvétel hírei

Rendezvények, kiadványok

Tematikus információk

Örömmel vennénk, ha a Tisztelt Olvasó e szám áttekintése nyomán közölné velünk észrevételeit, igényeit és javaslatait.

Szíves közreműködését előre is köszöni:

A SZERKESZTŐSÉG

A kézirat lezárva: 2002. február 14.

A web változat címe: <http://irc.omikk.hu>

A SZERKESZTŐSÉG CÍME
BME OMIKK, INFORMATIKAI IGAZGATÓSÁG
EU KTF HÍRLEVÉL

1011 Budapest, Gyorskocsi utca 5-7.

1255 Budapest, Pf.:207.

Tel: 457 5360, Fax: 457 5341,

E-mail: nyerges@omk.omikk.hu,

gerzso@omk.omikk.hu, czegledi@omk.omikk.hu

<http://irc.omikk.hu>

EU KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉS

A TAGJELÖLT ORSZÁGOK SZEREPLÉSE AZ 5. KERETPROGRAMBAN: AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÉVES JELENTÉSE

Az Európai Bizottság (EB) 2001. november 20-án közzétette az 5. Keretprogram (5. KP) 2000. évi végrehajtásáról szóló jelentését. A 125 oldalas jelentés igen szűk szövegterjedelemben, valamint az összegző táblázatokban foglalkozik a programhoz társult tagjelölt országok részvételével.

Részvételi adatok az 5. KP 2000. évi jelentéséből

	Magyarország		Csehország		Lengyelország		Szlovénia	
	BE	RÉSZ	BE	RÉSZ	BE	RÉSZ	BE	RÉSZ
Quality of life	235	31	192	40	59	44	86	10
Information society	119		142	32	186	29	64	16
Sustainable growth	105	17	160	25	176	32	73	15
Energy-environment	126	26	131	29	218	27	70	15
Nuclear energy	0	21	0	30	0	5	0	8
International role	16	10	8	6	39	14	7	2
Innovation-SMEs	25	15	23	17	33	13	13	8
Human potential	16	29	25	21	25	44	5	10
Összes	642	167	691	200	736	208	318	84

BE = 2000-ben benyújtott pályázatok száma

RÉSZ = részvételek száma a 2000-ben aláírt szerződésekben

[OM Nemzetközi K+F Hírlevél, 2002. január]

*

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG JAVASLATA AZ EURÓPAI KUTATÁSI TÉRSÉG REGIONÁLIS DIMENZIÓJÁRA

Az Európai Bizottság 2001. október 3-án hozta nyilvánosságra javaslatát az Európai Kutatási Térség (European Research Area – ERA) regionális dimenziójának megteremtésére. A dokumentum első fejezete a kutatás és az innováció szerepét elemzi az európai régiókban. Megállapítja, hogy Európa gazdasági fejlődése szempontjából a régiók kiemelkedő szerepet töltenek be.

A dokumentum elemzi az ERA megvalósításának regionális aspektusait. Bemutatja az új Keretprogramban (2002-2006) a régiók számára rendelkezésre álló lehetőségeket és ismerteti azokat az eszközöket, amelyekkel az Európai Bizottság kívánja támogatni a regionális kutatás és innováció fejlődését.

A dokumentum angol címe: Communication from the Commission, The Regional Dimension of the European Research Area, COM(2001) 549 final, Brussels, 03.10.2001

A dokumentum letölthető a következő web címen: <http://www.cordis.lu/rtd2002/home/html>

JAVASLAT AZ EURÓPAI MEZŐGAZDASÁGI KUTATÁSI TÉRSÉG KIALAKÍTÁSÁRA

Az Európai Unió tagállamai mezőgazdasági kutatási programjainak igazgatói, az EURAGRI csoport keretében javaslatot készítettek és jutattak el *Philippe Busquin* kutatási és *Franz Fischler* mezőgazdasági biztoshoz, javasolva az európai mezőgazdasági térség kialakítását. Ugyancsak javaslatot tettek egy mezőgazdasági kutatási keretprogram indítására.

*

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VASÚTI KUTATÁSI TANÁCSADÓ TESTÜLETET ÁLLÍTOTT FEL

2001. november 26-án a Vasúti Kutatás Világkonferenciájának megnyitóján, Kölnben jelentette be *Philippe Busquin*, az Európai Bizottság kutatási biztosa, hogy felállítja az Európai Vasúti Kutatási Tanácsadó Testületet (European Rail Research Advisory Council – ERRAC).

*

MAGYAR TUDÓS AZ EURAB-ban

Az EURAB (EU Research Advisory Board) új Kutatási Tanácsadó Testület, tagjai között van az Európai Unió tagállamainak tudósai és ipari vezetői mellett a tagjelölt országokból három kutató tudós (egy-egy cseh, lengyel és magyar). Magyarországról **Kroó Norbert**, az MTA főtitkára tagja a testületnek. Az Európán kívüli világot egy amerikai és egy izraeli tudós képviseli.

[OM Nemzetközi K+F Hírlevél, 2002. november-december]

*

§ INFORMÁCIÓK AZ EU HIVATALOS LAPJÁBÓL

Az alábbiakban közöljük néhány újabb, az EU Hivatalos Lapjában (Official Journal – OJ) közzétett dokumentum címének magyar fordítását. Az alább felsorolt dokumentumok angol nyelven teljes terjedelemben is megtekinthetők, ill. beszerezhetők a BME OMIKK-ban. A zárójelben a Hivatalos Lap száma és az adott dokumentum terjedelme került feltüntetésre.

A Bizottság 2001/101 (EK). sz., 2001. nov. 26-i irányelve a tagállamoknak az élelmiszerek címkézésével, csomagolásával és hirdetésével kapcsolatos jogszabályai egységesítésére vonatkozó 2000/13 (EK). sz. irányelv módosításáról (OJ 2001. L 310, 3 oldal)

Az Európai Parlament és a Tanács 2422/2001 (EK). sz., 2001. nov. 6-i rendelete az irodai berendezések energiahatékonysági címkével történő

ellátásának közösségi programjáról (OJ 2001. L 332, 6 oldal)

A Bizottság 2476/2001 (EK). sz., 2001. dec. 17-i rendelete a vadon élő állat- és növényfajok részére az egyedeikkel folytatott kereskedelem szabályozása révén biztosított védelemre vonatkozó 338/97 (EK). sz. rendelet módosításáról (OJ 2001. L 334, 2 oldal)

A Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő dokumentumról: „Memorandum az élet-hosszig tartó tanulásról” (OJ 2001. C 311, 8 oldal)

A Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő dokumentumról: „Magánérős nonprofit szociális szolgáltatások az európai közérdekű szolgáltatásokkal összefüggésben” (OJ 2001. C 311, 6 oldal)

Rovatvezető: Dr. Dúzs János, dr. Gerzso Géza
Tel: 457 5360, Fax: 457 5341, E-mail: gerzso@omk.omikk.hu

AZ EU 5. KP HÍREI

ÉLETMINŐSÉG ÉS GAZDÁLKODÁS AZ ÉLŐ- VILÁG ERŐFORRÁSAIVAL

AGORAL 02: partnerközvetítő/technológiatranszfer rendezvény Nancy, Franciaország, 2002. március 26-27.

Az AGORAL élelmiszeripari tudományos és technológiai rendezvényeket évente egy alkalommal szervezik meg a francia egyetemek élelmiszertechnológiai tanszékei. Erről bővebb információ a www.agoral.org webhelyen található.

A címbeli rendezvény a 14. lesz a sorban. A hivatalos konferenciával párhuzamosan bróker rendezvényt, partnerközvetítő és technológiatranszfer találkozókat szervez az IRC Alsace-Lorraine. A rendezvény célja az, hogy együttműködést hozzon létre a KKV-k, a műszaki és/vagy tudományos központok és valamennyi érdekelt szakember között, amelyek/akik ígéretes innovatív technológiákat ajánlanak vagy keresnek.

Az AGORAL 2002 témája: Az élelmiszerekkel kapcsolatos veszélyek előrejelzése, analízise és kezelése. Ez a témakör az alábbi kérdésekre terjed ki:

- az élelmiszer feldolgozásban és/vagy más szektorban fellépő krízishelyzetek kezelése
- kockázati analízis
- az események modellezése és előrejelzése
- döntési folyamatok és határozottság mozgó környezetben
- a kaosz matematikát és az emberi csoportok viselkedésének szociológiai elemzését alkalmazó koncepciók
- az élelmiszer feldolgozó iparban fellépő főbb kockázati tényezők és azok egészségügyi következményei

A következő témakörökkel és tudományos területekkel foglalkozik a rendezvény:

- új kockázati tényezők fellépése
- a kockázat modellező megközelítését és a fogyasztóknak a kockázatról alkotott felfogását alkalmazó új módszerek
- a mikrobiológiai, toxikológiai vagy technológiai kockázat tanulmányozása, megelőzése vagy minimalisra csökkentése.

További információ: Marie Popkowska
Tel.: +33 (0)3 87 36 90 21; Fax: +33 (0)3 87 36 90 20
e-mail: popkowska@reseau-attelor.org
URL: www.agoral.org

Rovatvezető: Dr. Buzás Ilona, Tel: 457 5364,
Fax: 457 5341, E-mail: buzas@omk.omikk.hu

FELHASZNÁLÓBARÁT INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM

Az európai digitális tartalom fejlesztése eContent magyar részvétellel

Hírlevelünk 2000. július-augusztusi (VI. évfolyam 7-8.) számának mellékleteként jelent meg az Európai Tanács határozat-tervezete indoklásának magyar fordítása. Akkor kicsit sajnálkozva állapítottuk meg, hogy Magyarország nem vehet részt a programban. Mára a helyzet megváltozott. A csatlakozás előtt álló államok bekapcsolódtak a 2001-2005. évekre kidolgozott eContent programba.

A programhoz novemberben kiadott második pályázati felhívásban megjelent határidő lejár 2002. februárjában, de az év folyamán további felhívások várhatók. Érdemes figyelni a <http://www.cordis.lu/econtent/calls.htm> honlapot.

Az IST nyolcadik pályázati felhívása

Mint az EU-INFO Hírlevél előző számában már jeleztük, 2001. november 16-án közzétették az IST program nyolcadik pályázati felhívását. Azóta megjelent, és letölthető az IST program 2002. évi munkaprogramja is. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a nyolcadik felhívásban megjelölt akciósorok a 2002. évi munkaprogram akciósoraira utalnak, amelyek tartalma jelentősen eltér az előző évek akciósorainak tartalmától. Az ütemtervből látható az is, hogy az 5. Keretprogram keretében több IST pályázati felhívás már nem lesz. Tehát az IST programban a fix határidejű pályázatok legutolsó beadási határideje az akciósortól függően 2002. február 21., 28. vagy március 13. a korábban meghirdetett folyamatos benyújtású pályázatok utolsó elfogadási időpontja 2002. június 14-e.

*Nemzeti Koordinátor (NCP): Bognár Vilmos
OMKFA, Tel: 318 4101, E-mail: vilmos.bognar@om.hu*

IST 2001 KONFERENCIA 2001. december 3-5. Düsseldorf

Az 5. Keretprogram Információs Társadalom Technológiai című tematikus program szokásossá vált éves konferenciája részletes képet adott a program eredményeiről, a további tervekről, a sikeres alkalmazásokról.

Részletes információ a következő címen érhető el: <http://2001.istevent.cec.eu.int>

A CORDIS focus 2001. december 17-i 187. száma is részletes tájékoztatót közöl a fő előadásokról.

Rovatvezető: Dr. Tichy-Rács Ádám, Tel: 457 5343, Fax:
4575341, E-mail: tichy@omk.omikk.hu

**VERSENYKÉPES ÉS
FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS**

**NEMZETKÖZI KONFERENCIA A
FENNTARTHATÓ FELSZÍNI
KÖZLEKEDÉSRŐL**

(Valencia, 2002. június 4-6.)

Az Európai Bizottság által szervezett konferencia célja a fenntartható vasúti, közúti és tengeri közlekedés megvalósítása érdekében végrehajtandó műszaki és ipari fejlesztési feladatok tisztázása, egy jövőkép felvázolása, a kívánatos európai és nemzeti közlekedési és kutatási politikák összehangolása. Főbb témakörök: környezetvédelem, közlekedésbiztonság, versenyképesség.

További információ és jelentkezés:

http://europa.eu.int/comm/research/growth/valencia/index_en.html

*

**MEGJELENT A „MEASUREMENT AND
TESTING” ÚJ SZÁMA**

A legfrissebb híreken kívül ismerteti a legújabb pályázati eredményeket, bemutat sikeres projekteket, közli az új hitelesített anyagminták listáját, valamint a Bizottság által felkért szakértői csoport jelentését a bűnmegelőzéssel és a csalárd visszaélések megakadályozásával kapcsolatos mérési és vizsgálati kutatásokról.

A folyóirat elérhető a következő címen:

<ftp://ftp.cordis.lu/pub/growth/docs/200112en.pdf>

*

**A SPORTOLÓK DOPPINGOLÁSÁNAK
MEGAKADÁLYOZÁSA ÉRDEKÉBEN
ALKALMAZOTT ESZKÖZÖK ÉS
MÉRŐMÓDSZEREK HARMONIZÁLÁSA**

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság orvosi albizottsága az 5. Keretprogram projektjeként készített egy tanulmányt a doppingolás elleni küzdelem módszereinek korszerűsítése érdekében.

A projekt zárójelentése az Interneten következő címen található:

<ftp://ftp.cordis.lu/pub/growth/docs/hardop-en.pdf>

Rovatvezető: Gombos László, Tel: 317 5900/2405,
Fax: 457 5341, E-mail: gombos@omk.omikk.hu

**ENERGIA, KÖRNYEZET ÉS
FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS**

**A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG KUTATÁSA:
PÁN-EURÓPAI KIHÍVÁS**

Nemzetközi konferencia

Krakkó, Lengyelország, 2002. május 16-18.

A kulturális örökség védelme, megőrzése és gazdagítása tárgyában az ötödik konferenciát szervezik lengyel kutatóintézetek Krakkó városával együtt az Európai Bizottság támogatásával „A holnap városa és a kulturális örökség” kulcsakció keretében. Az előző konferenciákat Rómában (1997), Aachenban (1998), Santiago di Compostelában (1999) és Strasbourg-ban (2000) rendezték.

A konferencia célja, hogy a résztvevők áttekinthessék a szakterületen európai együttműködésben végzett kutatások állását, az új technológiákat és eljárásokat, valamint a továbbiakban szükséges együttműködéseket. Külön kihívást jelent az újonnan csatlakozó államok integrálása az Európai Kutatási Térségbe. A rendezvény kitűnő alkalmat nyújt – többek között – az 5. Keretprogram kutatási eredményeinek áttekintésére, továbbá az új 6. Keretprogram kapcsolatrendszerének, kutatási hálózatainak építésére. A rendezvényen, illetve annak előkészítésében az Európai Bizottság magas beosztású tisztviselői is részt vesznek.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az előadások és poszter bemutatók mellett négy workshopot is szerveznek a következő témakörökben:

- a kulturális örökség integrálása az élő városba;
- a kulturális örökség megőrzésének és védelmének oktatási és képzési igényei;
- a felhasználók igényeinek kielégítése – KKV-k és a kutatás
- a kulturális örökség megőrzése a fenntartható fejlődés érdekében.

További részletek, a konferencia programja, részvételi tájékoztató a konferencia honlapján a <http://www.heritage.ceti.pl/> címen található.

**POLEKO NEMZETKÖZI
KÖRNYEZETVÉDELMI SZAKKIÁLLÍTÁS**

Poznan, Lengyelország, 2002. november 19-22.

A sorrendben 12. szakkiallítást rendezik meg ez év őszén. A vásárról és együttműködési lehetőségekről további információ a Poznani Nemzetközi Vásár magyarországi képviselőjétől szerezhető be: Nagy Károly Gregorián Bt. 1145 Budapest, Róna u. 29/B. tel/fax: 222 4644 e-mail: poznan@gregorian.hu , illetve URL: www.gregorian.hu .

Rovatvezető: Dr. Buzás Ilona, Tel: 457 5364,
Fax: 457 5341, E-mail: buzas@omk.omikk.hu

**A KÖZÖSSÉGBEN FOLYÓ
KUTATÁS NEMZETKÖZI
SZEREPÉNEK MEGERŐSÍTÉSE**

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK!

A 2001. szeptember 18-án megjelent pályázati felhívásokat **törölték** „A Közösségben folyó kutatás nemzetközi szerepének megerősítése” c. horizontális téma specifikus akcióiban és helyettük az alábbi felhívások jelentek meg.

**INCO A1 - TAGJELÖLT ORSZÁGOKKAL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS (Kísérő intézkedések)
Konferencián való részvétel támogatása**

Pályázati szám: **ICFP599A1AM02**

Tervezett költségvetés: **0,9 millió euró az egész periódusra**

Beadási határidő: **2002. március 15.** (utolsó határidő)
Mind az EU országaiban, mind a tagjelölt országokban rendezett konferenciákon való részvételre felhasználható a támogatás. Az EU Keretprogramról tartott információs nap is konferenciának tekinthető.

INCO A2 – A SZOVJET UTÓDÁLLAMOKKAL ÉS NEM TAGJELÖLT KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI ORSZÁGOKKAL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Konferencián való részvétel támogatása (Kísérő intézkedések)

Pályázati szám: **ICFP599A2AM02**

Tervezett költségvetés: **1,5 millió euró az egész periódusra**

Beadási határidő: **2002. március 15.** (utolsó határidő)

INCO A4 - KUTATÁS A FEJLŐDÉS SZOLGÁLTATÁBAN (Kísérő intézkedések)

Pályázati szám: **ICFP599A4AM01**

Tervezett költségvetés: **4,5 millió euró az egész periódusra**

Beadási határidő: **2002. március 15.** (utolsó határidő)

INCO A5 - FELZÁRKÓZÓ GAZDASÁGÚ ÉS FEJLETT IPARI ORSZÁGOK (Kísérő intézkedések)

Pályázati szám: **ICFP599A5AM01**

Tervezett költségvetés: **3 millió euró az egész periódusra**

Beadási határidő: **2002. február 18.** (utolsó határidő)

A pályázati felhívások és a 2002. évi munkaprogram letölthetők az alábbi helyről:

<http://www.cordis.lu/inco2/calls/calls.htm>

Nemzeti Kontaktpont (NCP): Nagy Ágnes
OM KFHÁ, Tel: 318 4232, E-mail: agnes.nagy@om.hu

Rovatvezető: Szabó Eszter, Tel: 457 5361,
Fax: 457 5341, E-mail: szeszter@omk.omikk.hu

**AZ INNOVÁCIÓ ELŐ-
MOZDÍTÁSA, A KIS- ÉS KÖZÉP-
VÁLLALKOZÁSOK
RÉSZVÉTELÉNEK ÖSZTÖNZÉSE**

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS!

az „Innováció előmozdítása, a kis- és középvállalkozások keretprogramban való részvételének ösztönzése” programban

Pályázati azonosító: INN/01/02

A jelen pályázati felhívás rögzített határidőre vonatkozik (2002. március 15. 17:00 órai beérkezés). Az innovációs projektek területén ez a harmadik, egyben utolsó felhívás.

A pályázat célja az innovációs folyamat számára új ötletek, új koncepciók megalkotása ill. ezek kipróbálásával történő validálása. Fő súlypontnak a kutatási eredmények hasznosítását tekintik, a következő általános szempontok figyelembevételével: az innovációs folyamat lehetőleg minél szélesebb perspektívában való bemutatása, a lineáris innovációs lánc helyett az innovációs rendszerekben való gondolkodás, tanulmányok és jelentések helyett megfogható és mérhető eredmények bemutatása. A projekteknek az innovációs folyamatot teljes komplexitásában kell kezelni, a technológiatranszfer helyett a tudástranszferre kell előmozdítani, multidiszciplináris, egymást kölcsönösen kiegészítő partnerek együttműködésével.

A pályázat tervezett költségvetése: 20 millió euró.

A projektenkénti támogatás tervezett maximuma 1 millió euró.

A projektek mind kutatási (javasolt részarány 30%), mind demonstrációs komponensre kell hogy tartalmazzanak.

A támogatás mértéke változó: a kutatási részre a költségek 50%-a, a demonstrációs részre 35-45%-a kérhető.

A projektek időtartama max. 3 év lehet.

További információ ill. a pályázati anyagok letöltése:

<http://www.cordis.lu/innovation-smes/src/cec-cont.htm>
<http://www.cordis.lu/innovation-smes/calls/200102.htm>

Akik a pályázaton részt kívánnak venni, feltétlenül vegyék fel a kapcsolatot *Kleinheincz Ferenc (OM KFHÁ 1052 Budapest, Szervita tér 8.; email: ferenc.kleinheincz@om.hu)* programbizottsági taggal, aki a felhívás alapjául szolgáló innováció-elméleti összefüggésekről bővebb tájékoztatást tud nyújtani.

Rovatvezető: Gombos László, Tel: 317 5900/2405,
Fax: 457 5341, E-mail: gombos@omk.omikk.hu

**A HUMÁN KUTATÁSI
POTENCIÁL ÉS A TÁRSADALMI-
GAZDASÁGI TUDÁSBÁZIS
FEJLESZTÉSE**

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK!

**A magas színvonalú kutatómunka
kitüntetése: Descartes-díj**

A magas színvonalú kutatómunka kitüntetése azt a célt szolgálja, hogy az európai kutatási együttműködésben jelentős tudományos és technológiai eredményeket elért sikeres európai kutatókat az európai közvélemény megismerje és egyúttal megfelelő elismerésben részesüljenek a társadalom részéről. Ezért azokat, akik az európai kutatási együttműködésben kiemelkedő tudományos és technológiai teljesítményeket érnek el, Descartes-díjjal tüntetik ki, beleértve a tagállamokban vagy társult országokban bejegyzett munkacsoportokat (team) is. A minimum követelmény két, egymástól kölcsönösen független jogi egység, amelyeket két különböző tagállamban vagy egy tagállamban és egy társult országban jegyeztek be. A pályázás lehetősége minden tudományterület művelője előtt nyitva áll, beleértve a társadalom- és közgazdaságtudományok művelőit is.

Előírányzott keretösszeg: **1 millió euró**

Beadási határidő: **2002. április 15. 17 óra**

*

**A társadalom tudományos és technológiai
tájékozottságának fokozása**

A cél az európai társadalom tudományos munkával és technológiai fejlődéssel kapcsolatos tájékozottságának fokozása, továbbá segítség nyújtása ahhoz, hogy európai polgárok jobban megértsék a tudományok és technológiának a mindennapi életükre gyakorolt jótékony hatásait, de a tudomány és technológia fejlődésének korlátait és lehetséges következményeit is.

A pályázatoknak az alábbi területek közül kell egyet vagy többet megcélozniuk:

1. terület: Párbeszéd a társadalommal
2. terület: A médiának és a tudományos információk terjesztőinek szerepe
3. terület: A 2003. évi európai „Tudományos és technológiai hét”

Benyújtási határidő: **2002. április 15.**

Előírányzott keretösszeg: **4 millió euró**

Nemzeti Koordinátor (NCP): *Csuzdi Szonja*
OMKFHÁ, Tel: 318 4232, E-mail: szonja.csuzdi@om.hu

Rovatvezető: Dr. Gerzsó Géza, Tel: 457 5360,
Fax: 457 5341, E-mail: gerzso@omk.omikk.hu

**AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG
KÖZÖS KUTATÓ KÖZPONTJA
(Joint Research Centre, JRC)**

**A Közös Kutató Központ átszervezésének
célja**

A szervezet erősítése és az Európai Kutatási Térségben várható sikeresebb szereplés érdekében a Közös Kutató Központ (KKK) átszervezte tevékenységi körét, és bizonyos prioritások köré szervezte tevékenységeit. A költségkímélő megoldásokban egyes projekteket összevontak, korlátozott relevanciájú projekteket befejeztek, bizonyos adminisztratív és technikai támogató tevékenységeket átszerveztek vagy alvállalkozóknak adták ki.

A 6. Keretprogram előkészítése során a KKK három fő területre koncentrálja működését:

1. Élelmiszeripar, vegyipari termékek és egészségügy
2. Környezet és fenntartható fejlődés
3. Nukleáris biztonság

Ezeket a főirányokat három horizontális kompetencia egészíti ki: műszaki előrejelzés, referenciaanyagok és mérések, közbiztonság (beleértve az adatbiztonságot).

További információ: www.jrc.cec.eu.int/

*

**A KKK segíti a bioterrorizmus elleni
küzdelmet**

December 12-én a biológiai és kémiai terrorizmus elleni küzdelem módjait vizsgáló tudományos kutatók egy csoportjának 1. értekezletén *Philippe Busquin* kutatási biztos kijelentette, hogy az Európai Kutatási Térség a legjobb keret az EU kutatási erőfeszítéseinek összehangolására ezeken a területeken. A meghívott szakemberek a KKK egy biológiai válasszal foglalkozó munkacsoportjának jelentését hallgatták meg, és a biológiai hatóanyagokat alkalmazó terrorista támadások lehetőségére és az ellenük való nehéz fellépésre hívták fel a résztvevők figyelmét.

További információ e-mailen:
denis.sarigiannis@jrc.org

Rovatvezető: Roboz Péter, Tel: 457 5378,
E-mail: roboz@omk.omikk.hu

EU 6. KERETPROGRAM

A 6. KERETPROGRAM INDÍTÁSA ÉS BEMUTATÁSA

Brüsszel, 2002. november 11-13.

Az Európai Bizottság a brüsszeli konferencia keretében kívánja sokoldalúan bemutatni és ezzel újtára indítani a 6. KP-ot. A konferencia bemutatja a 6. KP célkitűzéseit és prioritásait és ismerteti a részvételi szabályokat, a főbb tematikus prioritásokat, az Európai Kutatási Térség létrehozásával összefüggő vonatkozásokat. Plenáris ülések, szimpóziumok, munkaértekezletek és a médiának továbbá a nagyközönségnek szóló bemutatók teszik lehetővé a széles körű és a speciális tájékozódást.

További információk: European Commission, Directorate-General for Research
Information and Communication Unit
Tel.: +32-2-295 9971, Fax: 32-2-295 8220
E-mail: rtd-conference2002@cec.eu.int

[Cordis RCN 17680]

* * *

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ELKÉSZÍTETTE A 6. KP MÓDOSÍTOTT VÁLTOZATÁT

Az Európai Parlament és az Európai Tanács múlt év végén kifejtett véleménye alapján 2002. január 30-án készítette el a 6. KP módosított változatát. A változások az egyes prioritásokban, a finanszírozás terén és az EURATOM programban jelentkeztek.

[Cordis RCN 17930]

* * *

INFORMÁCIÓFORRÁSOK az EU 6. Keretprogramról

Az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatóságának a kiadványa: „**A new Framework Programme for European Research. Towards a European Research Area**”. 51 oldal. Kiadványszám: EUR 19460. Office for Official Publications of the European Commission.

Megszerezhető a következő címen: BME OMIKK, 1011 Budapest, Gyorskocsi u. 5-7., Tel: 457-5360.

•

A CORDIS új információs szolgálatot működtet

Research and Technology
Development beyond 2002

elnevezéssel.

A szolgálat a következő web címen érhető el: <http://www.cordis.lu/rtd2002>

[RCN 17844]

OKTATÁSI MINISZTERIUM

A KFHÁ HÍREI

ACHILLEAS MITSOS

az Európai Bizottság kutatási főigazgatója Budapesten

A Kutatási Főigazgatóság vezetője felkereste az OM Kutatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárságát, a Magyar Tudományos Akadémiát és előadást tartott a Collegium Budapest-ben. Az OM KFHÁ-án tett látogatása alkalmával ismertette az EU 6. Keretprogramjának előkészítését és prioritásait, és válaszolt a feltett kérdésekre. A főigazgató január 25-én este a Collegium Budapest székházában „Európai Kutatási Térség létrehozása egy bővülő Európában” címen tartott előadást.

*

BUDAPEST' 2002: EURÓPAI KUTATÁSI FÓRUM

az Európai Unió 6. Kutatási és Fejlesztési Keretprogramjában való közös részvétel előkészítésére Magyarország, 2002. április 25-26.

A fórum elsődleges célja, hogy az **Európai Unió 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramjában (2002-2006)** növekedjen a sikeres magyar pályázás lehetősége.

A 6. Keretprogram során – az 5. Keretprogramhoz viszonyítva – várhatóan kevesebb, de *nagyobb méretű* projekt kerül támogatásra, ezzel párhuzamosan új pályázati formák jelennek meg (pl. integrált projektek, kiválósági hálózatok).

A rendezvény lehetőséget nyújt arra, hogy a magyar kutatók már a 6. Keretprogram megkezdése előtt francia és német kutatókkal kapcsolatot létesítsenek. A személyes találkozók előzetes projekt megbeszélésre adnak lehetőséget, melyet 2002 végén, illetve 2003 folyamán, a 6. Keretprogram első pályázatainak megjelenésével a magyar kutatók külföldi kiutazása követhet. A helyszíni találkozások alkalmával már a konkrét 6. Keretprogrambeli projektek kidolgozására/írására kerül sor.

A rendezvény kapcsán a külföldi és magyar kutatók által eddig benyújtott projektjavaslatokat egy katalógusba foglalják, melyet a jelentkezőknek megküldenek, visszajelzést kérve arról, hogy a rendezvény során kikkel szeretnének tárgyalni, kapcsolatot felvenni.

A fórum első napján átfogó előadás hangzik el a 6. Keretprogramról, a részvételi, pályázási feltételekről, aktuális tudnivalókról. Ezt az előadást a francia és német kutatóintézmények bemutatkozása követi, különös tekintettel a magyar kutatókat érintő témákra. Az esemény mindkét napján személyes több-, illetve kétoldalú találkozókra kerül sor. A francia és német kutatókon kívül Szlovéniából, Szlovákiából, Csehországból és Lengyelországból is szép számmal érkeznek szakemberek a rendezvényre. További jelentkezéseket már nem tudnak elfogadni.

További információ: s.szanto@ambafrance.hu, agnes.gulyas@om.hu

*

INFORMÁCIÓS NAP

az Európai Unió 5. Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogram Energia, Környezet és Fenntartható Fejlődés tematikus program „Global Monitoring for Environment and Security” témakörben

Az információs napon Dr. Darányi Sándor osztályvezető és a KFHÁ munkatársai, valamint a MÁFI és az MTA Földrajztudományi Intézet szakértői tájékoztatást adtak az 5. KP-ben való részvétel lehetőségeiről, továbbá a GMES pályázati felhívás prioritásairól és pályázati lehetőségeiről a megjelent nagy számú szakember részére. Az előadásokat konzultáció követte.

További információ: Szabó Ilona NCP, Oktatási Minisztérium Kutatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárság, 1052 Budapest, Szervita tér 8, Tel: 318-4221, Fax: 318-7213, E-mail: ilona.szabo@om.hu

TEMATIKUS ÉS REGIONÁLIS KAPCSOLATTARTÓ IRODÁK

A HÍRLEVÉL előző számában hírt adtunk az OM KFHÁ támogatásával működő tematikus és kapcsolattartó irodák létrehozásáról, közöltük azok főbb adatait. Jelen számunkban külön rovatot nyitottunk abból a célból, hogy széles körben ismertté váljon ezeknek az irodáknak az 5. Keretprogramban való sikeres hazai részvétel érdekében végzett tevékenysége és ezek eredménye.

Ebben a számban a következő irodákról adunk közre bevezető információt:

Budapest és Közép-Magyarország EU 5. KTF Keretprogram Kapcsolati Iroda
Közép-Dunántúli Regionális EU 5 Kontaktpont, Veszprémi Egyetem
EU 5. Élelmiszer, Táplálkozás és Egészség Koordinációs Iroda
EU 5. Közlekedési Tematikus Kapcsolattartó Iroda, Győr
Energia Tematikus Kapcsolattartó Iroda

BUDAPEST ÉS KÖZÉP-MAGYARORSZÁG EU 5. KTF KERETPROGRAM KAPCSOLATI IRODA

Továbbképzés a kapcsolattartó irodák munkatársai részére

Hyperion EU K+F tanfolyamok Budapesten

Az ír Hyperion Ltd. kutatószervező és pályázati szakemberek számára állít össze és tart specializált tanfolyamokat az Európai Unió közös kutatás-fejlesztési programja területén. A továbbképzések anyaga több évtizedes pályázati és projekt menedzsment tapasztalaton alapul. A tanfolyamok előadója Dr. Sean McCarthy, a Hyperion Ltd. igazgatója, aki maga is aktív részese volt számos EU K+F projektnek.

Az elmúlt két évben 350 kutatóközpont és egyéb intézmény több mint 3300 munkatársa vett részt az EU különböző országaiban megtartott Hyperion tréningeken. A csatlakozó országok közül Szlovénia után Magyarországon került sor először Hyperion tanfolyam megrendezésére 2002. január 22-23-án, a Tudományos és Technológiai Alapítvány helyi szervezésében, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Oktatói Klubjában.

Január 22-én a **How to Write a Competitive Proposal for EU R&D Programmes** (Hogyan írjunk versenyképes pályázatot az EU K+F programok területén), majd január 23-án a **How to Negotiate, Manage, Administer and Finish an EU R&D Contract** (Hogyan tárgyaljunk le, menedzseljünk, adminisztráljunk és fejezzünk be egy EU K+F szerződést) angol nyelvű tréningen vehettek részt a hallgatók. A megjelentek száma jóval meghaladta az előzetes várakozást, mivel mindkét alkalommal 50-50 résztvevő jelent meg, akik között külföldiek is voltak szép számmal. A résztvevők többsége mindkét napon ott volt, míg néhányan – érdeklődésüknek megfelelően – csak az első vagy a második előadást választották. A hallgatók a helyszínen megkapták a tanfolyamok teljes írásos anyagát számos hasznos melléklettel gazdagítva.

A résztvevők 30%-a az EU K+F programokkal kapcsolatos információterjesztéssel és tanácsadással foglalkozó intézményektől, 25%-a kutatóintézetektől, 10-10%-a egyetemekről, illetve kormányzati intézményekből (Oktatási Minisztérium és Környezetvédelmi Minisztérium) érkezett. A külföldi résztvevők száma 11 volt (Romániából és Ausztriából).

A résztvevők az előadó kérésére a napi tréning végén kérdőívet töltöttek ki a tanfolyam értékelésére. Az előzetes áttekintés alapján elmondható, hogy a hallgatók elégedettek voltak a rendezvény szakmai színvonalával és hasznosnak tartották az elhangzottakat.

(Az előadóval készített interjú a „Tematikus információk” c. rovatban közöljük.)

Gyakran feltett kérdések (Frequently Asked Questions, FAQ)

Az Oktatási Minisztérium megbízásából a Tudományos és Technológiai Alapítvány, mint BUDAPEST EU K+F Kapcsolati Iroda Konzorcium vezetője összegyűjti azokat a kérdéseket, problémákat, melyek nagy rendszerességgel jelentkeznek a pályázók és az EU projektekkel foglalkozó szakemberek részéről. A TÉT Alapítvány eddigi tapasztalatai és az elmúlt 3 évben összegyűjtött szakértői tudása segítségével csoportosítja a kérdéseket, és általánosan hasznosítható válaszokat fogalmaz meg azok számára, akik további munkájukban, tevékenységükben azokat fel kívánják használni.

Kérjük, hogy az általános érdeklődésre számot tartó kérdéseiket szíveskedjenek megküldeni a TÉT Alapítvány számára (tetalap@tetalap.hu). A válaszok a TÉT Alapítvány honlapján (www.tetalap.hu), valamint az EU KTF Hírlevélben fognak megjelenni.

* * *

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS EU 5 KONTAKTPONT

A Közép-Dunántúli Regionális EU 5 Kontaktpont web lapjáról idézzük az alábbiakat:

Ön az Kutatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárságának támogatásával, a [Veszprémi Egyetem](http://www.veszpremi-egyetem.hu) által létrehozott

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS EU 5 KONTAKTPONT

H-8200 Veszprém, Egyetem u. 10.

Tel: +36(88)425-049, Fax: +36(88)422-022/4533,

E-mail: vekop@almos.vein.hu

honlapját látogatta meg, mely az **Európai Unió 5.** Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramjában való magyar részvételt kívánja elősegíteni.

A [hazai irodahálózat](#) regionális kontaktpontjaként kívánunk segítséget nyújtani minden pályázni szándékozóknak, elsősorban információk szolgáltatásával, pályázati tanácsadással, partnerkeresési adatbázisokhoz való hozzáférés biztosításával.

Az Veszprémi Egyetem vezetésével létrehozott [Konzorcium](#) lehetővé teszi, hogy a régió minden részéből fel lehessen keresni minket, vagy rajtunk keresztül akár az egyes tématerületek hazai megbízottait, akár a Brüsszelben létrehozott HUNOR irodát.

Utolsó frissítés: **2002. február 15.**

* * *

EU 5 ÉLELMISZER, TÁPLÁLKOZÁS ÉS EGÉSZSÉG KOORDINÁCIÓS IRODA

Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesület (MÉTE)

1027 Budapest, Fő u. 68.

Tel: (+36 1) 214-6691; Fax: (+36 1) 214-6692, E-mail: mail.mete@mtesz.hu

Web: <http://www.mete.mtesz.hu>

Az Iroda bemutatkozó anyagának fő fejezetei:

Céljaink,

Specifikus programok és kulcsakciók

Az Iroda tevékenysége

Az információs rendszer

Információgyűjtés

Partnerkeresések

Az információ közzététele

Partnerközvetítés
Segítség és közreműködés pályázatok megírásában
Projektmenedzselés
A szolgáltatáshoz szükséges ügyvitel-technika
Folyamatos kapcsolattartás
Regisztráció

* * *

EU 5. Közlekedési Tematikus Kapcsolattartó Iroda, Győr

A Magyar Köztársaság Országgyűlése 2001. év december 11-i döntésével, 2002. január elsejével megalapította a győri Széchenyi István Egyetemet. Az Egyetem első rektorává Czinege Imre egyetemi tanárt választotta a Főiskolai Tanács a 2001. évi utolsó ülésén.

A Széchenyi István Egyetem keretében változatlan formában működik tovább az EU 5. Közlekedési Tematikus Kapcsolattartó Iroda, melynek vezetője dr. Ugróczky László maradt. Az Iroda a korábbiaknak megfelelően működik. Internetes oldalakat tart fenn, rendszeresen hírleveleket készít. Az érdeklődőknek, elsősorban az Egyetem oktatóinak, kutatóinak, valamint a közlekedési szakterület munkatársainak nyújt segítséget az EU 5. Keretprogramjaival kapcsolatban.

Az Egyetem honlapja és ezen belül az EU 5 Iroda megtalálható a <http://www.sze.hu> címen, az Iroda közvetlenül is elérhető a <http://eu5.sze.hu> címen. Az egyetemmel alakulással párhuzamosan az Intézményben használt e-mail címek is változtak. Jelenleg még érvényben vannak a régi e-mail címek, de a jövőben már a szif.hu helyett a sze.hu címet kell használni.

Az EU 5. Közlekedési Kapcsolattartó Iroda az egyetem tudományos dékánhelyettes irányítása alá tartozik.

Az EU 5. Iroda telefonszáma: 96/503-436, fax: 96/613-597, e-mail cím: eu5@sze.hu, vagy ugroczky@sze.hu

* * *

Energia Tematikus Kapcsolattartó Iroda

Az Oktatási Minisztérium Kutatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárság támogatásával a közelmúltban létrehozott tematikus és regionális kapcsolattartó irodai hálózat keretében megkezdte a működését egy országos hálózatként is működő Energia Tematikus Kapcsolattartó Iroda. Az OPET Hungary és a korábbi FEMIRC Hungary tevékenység tapasztalatait hasznosítva később felsorolt konzorciumi tagokkal non-profit szolgáltatóként működik. Működésének célja, hogy elősegítse az EU 5. KTF Keretprogramja „Energia, környezet és fenntartható fejlődés” tematikus programjának „Energia” alprogramjában való magyar részvételt és egyben hozzájáruljon a hasonló tevékenységet végző társintézmények hálózatának hatékony működéséhez, továbbá segítse a potenciális magyar pályázók felkészülését az EU 6. KTF Keretprogramban való részvételre.

Az Iroda ellátja a keretprogram pályázataival összefüggő közvetlen információkkal és tanácsokkal – elsősorban elektronikus úton – azokat a kis- és középvállalkozásokat, amelyeknek nincs kellő bázisuk a kutatás-fejlesztéshez, valamint az egyetemek kutatás-fejlesztéssel foglalkozó tanszékeit, intézményeit, az önálló K+F tevékenységet végző nagyvállalatokat, önkormányzatokat. Közreműködik a pályázatok elkészítésében, a nyertesek projektjeinek menedzselésében, a lehetséges hazai és külföldi partnerek megkeresésében. Tartja a kapcsolatot más hazai és külföldi társszervezetekkel is, mint az EU hálózatainak tagjai (OPET, IRC), a korábban megszerzett tapasztalatok hasznosítása érdekében. Fontos feladata, hogy felmérje a potenciális pályázók körét és elemezze alkalmasságukat, rendszerezze a felsőoktatási intézményekben és kutatóhelyeken a már folyamatban lévő projekteket. További lényeges feladata a kapcsolattartó iroda hálózat regionális és tematikus tagjaival való kapcsolattartás és a nemzeti összekötőkkel (NCP) valamint a hazai és külföldi társszervezetekkel való együttműködés. Az Iroda a pályázatokkal kapcsolatos tapasztalatok feldolgozását is elvégzi, és az információkat az OM rendelkezésére bocsátja.

Az 5. Keretprogram energetikai pályázati lehetőségei 2001. decemberében lezárultak, a kis- és középvállalkozásokat segítő pályázatok, amelyek keretében energetikai kutatások esetenként szintén támogathatók, ez év februárjában kifutnak. E területeken a továbbiakban a szerződés kötésekhöz és a projektek lebonyolításához tud az Iroda leginkább segítséget nyújtani. Várhatóan 2002. év második felében elindul az Európai Unió 6. Keretprogramja is, és az ezzel kapcsolatos hírek, információk továbbítása a potenciális magyar pályázók felé szintén fontos feladata az Irodának.

Az Iroda koordinátor és a konzorciumi tagintézmények által megbízott kapcsolattartó személyek:

Energia Központ Kht. (Koordinátor) (1092 Budapest, Ráday u.42-44.)

Mészáros Géza

Tel: (1) 456-4312, Fax: (1) 456-4301

e-mail: geza.meszaros@energiakozpont.hu

*

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BME OMIKK) (1011 Budapest, Gyorskocsi u. 5-7)

Nyerges Gyula

Tel: (1) 457-5365, Fax: (1) 338 2702

e-mail: nyerges@omk.omikk.hu

*

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem- Gépészmérnöki Kar, Energetika Tanszék (BME Energetika Tanszék, 1521 Budapest, Pf.: 91.)

Bihari Péter

Tel: (1) 463-2567, (1) 463-2203, Fax: (1) 463-3273

e-mail: bihari@eta.enrg.bme.hu

*

MTESZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezet (3501 Miskolc, Pf 55)

Balga Gábor

Tel: (46) 412-802, Fax: (46) 325-803

e-mail: krizsan@mtesz.hu

*

MTESZ Hajdú-Bihar megyei Szervezet (TECHNIKA HÁZA 4032 Debrecen, Nagy Lajos király tér 1-5.)

Kiss Andrea

Tel.: (52) 429-700, (52) 523-540, Fax: (52) 422-388

e-mail: orosz@mtesz.hu

MTESZ Komárom-Esztergom megyei Szervezet (2802 Tatabánya, Pf. 224)

Takács Zsuzsa

Tel: (34) 312-585, Fax: (34) 311-950

e-mail: takacs@mtesz.hu

*

MTESZ Somogy megyei Szervezet (7400 Kaposvár, Bajcsy Zs. U. 1/c)

Orbán Csaba

Tel: (82) 316-244, Fax: (82) 321-325

e-mail: orban@mtesz.hu

A PROJEKTEK ÉS HÁLÓZATOK HÍREI

EU MIK – AZ EURÓPAI UNIÓ MAGYARORSZÁGI INNOVÁCIÓKÖZVETÍTŐ KÖZPONTJA, IRC HUNGARY

Közreműködés a francia-magyar technológiatranszfer tárgyalások előkészítésében

**(HUFRA – HUngary-FRAnce – misszió)
Budapest és Szeged, 2002. március 21-22.**

Az alsó-normandiai ANVAR (Agence Nationale de Valorisation de la Recherche) - Basse-Normandie és CRITT BNC (Centre Régional d'Innovation et de Transfert de Technologie de Basse-Normandie Cotentin), a kutatási eredmények értékesítését és a technológiatranszfert elősegítő franciaországi országos hálózatok tartományi tagszervezetei kezdeményezésére, francia üzletemberekből és az előbbi szervezetek képviselőiből álló delegáció tárgyal a fenti napokon hazánkban. Az alsó-normandiai ANVAR az IRC Atlantic tagja. A program célja a technológiatranszfert, az üzleti kapcsolatokat, francia-magyar vegyes vállalatok alapítását előmozdító együttműködés kialakítása.

A francia üzletemberek elsősorban a gép-, műanyag-, fém-, élelmiszer- és mezőgazdasági ipari területeken keresnek együttműködő partnereket. A francia cégek ajánlatait és igényeit összefoglaló profilokat a francia szervezők a magyar félnek eljuttatták. A tárgyalási lehetőségek a magyar érdeklődők előtt nyitottak.

A tárgyalásokat magyar részről – a francia felek megkeresése alapján – az IRC Hungary, a Laser Consult Kft. (Szeged) készíti elő a Magyar-Francia Kereskedelmi és Iparkamara, továbbá a francia nagykövetség illetékes képviselőinek részvételével.

A küldöttség március 21-én Budapesten, 22-én pedig Szegeden tárgyal, és 24-én tér majd haza.

További információk: Dr. Buzás Ilona, BME-OMIKK EU Információs Osztály
tel.: (1) 457-5364; e-mail: buzas@omk.omikk.hu

* * *

REGIONÁLIS INNOVÁCIÓS STRATÉGIA PROJEKTEK A TÁRSULT ORSZÁGOKBAN

Az „Ikerrégiók – Magyarország innovációs tengelye” című projekt indító értekezletére 2002. január 28-án került sor Székesfehérváron, a KDRFÜ Kht. Székházában.

A napirenden szerepeltek:

- a projekt 2002. évi munkatervének ismertetése (Kigyóssy Gábor program menedzser), majd megvitatása és elfogadása,
- döntés a projekt Irányító Bizottságának tagjairól, az alakuló ülés előkészítése,
- javaslat a Projekt Menedzsmenst Team összetételére,
- nemzetközi szakértők bevonásának megvitatása,
- a projekt nyitókonferenciájának előkészítése,
- megállapodás az elkészítendő információs anyagokról, brosúrákról és a projekt honlapjáról,
- a költségvetéssel, számlázással és egyéb témákkal kapcsolatban felmerült kérdések tisztázása.

HAZAI K+F HÍREK

HOL TART A NEMZETI KUTATÁS-NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER LÉTREHOZÁSA

Az előző lapszámában tájékoztatást adtunk a Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszerrel (NKR-rel) kapcsolatos feladatokról és tervekről. Az elmúlt időszakban kidolgoztuk az NKR adatlapját, és azt eljuttattuk a 150/2001. (IX. 12.) korm. rendelet mellékletében felsorolt legfontosabb pályázató szervezetekhez, így azok időben eljuthatnak a pályázókhoz.

Létrehoztuk az NKR honlapját, ami elérhető a BME OMIKK (www.omikk.bme.hu) honlapjáról, így az adatlapok bárki által letölthetők. A honlapon megtalálható a rendszerben használandó két kötött tárgyszó-rendszer: a tudományterületek és a tudományágak hivatalos magyar felsorolása, illetve az európai kutatási információs rendszerekben használt Ortelius-tezaurusz, aminek hamarosan elkészül a magyar fordítása is. Megismerhető a tevékenység jogi háttere, és az NKR munkatársainak fontosabb adatai.

Meghatároztuk a rendszer hosszú távú működéséhez szükséges szoftver- és hardverjellemzőket, elkezdődött, és áprilisra befejeződik a beruházás. Az átmeneti időre kifejlesztünk egy lényegesen egyszerűbb rendszert az adatok fogadására, tárolására, bemutatására. A fejlesztés során szerzett tapasztalatainktól azt reméljük, hogy a végleges rendszer jellemzői is jobbak lesznek.

Az NKR nemcsak a megkötött kutatás-fejlesztési szerződéseket fogja nyilvántartani, hanem a relációs adatbázis természeténél fogva a pályázati felhívásokat is. Mindenkinek érdemes lesz belenézni, aki kutatás-fejlesztési céljai megvalósításához – az állami költségvetésből származó - pályázati támogatást keres.

A Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszer adatgyűjtő munkája elkezdődött. A kísérleti adatbázis tartalma január végétől elérhető lesz egy szűkebb szakmai kör számára, a végleges adatbázis nyilvános adattartalmában pedig a második negyedévtől mindenki szabadon kutathat az interneten. Addigra várhatóan a magyar kutató-fejlesztő közösséget jól reprezentáló adattartalom lesz benne, bár addigra kétségtelenül nem lesz még teljes.

Tichy-Rács Ádám

BME OMIKK Informatikai Igazgatóság, Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszer, Tel: (1)457-5343, Fax: (1)457-5345
tichy@omk.omikk.hu, <http://www.omikk.bme.hu/NKR/>

*

A SZÉCHENYI-TERV KERETÉBEN MEGINDÍTOTT NEMZETI KUTATÁSI ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAMOK (NKFP)

A 2001. évi pályázatok ünnepélyes lezárása alkalmából a Néprajzi Múzeum Dísztermében Dr. Pálinkás József oktatási miniszter bemutatta a 2001. évi nyertes pályázókat és ismertette a 2002. évi nyilvános pályázati beszámlók rendjét. Az NKFP 2001. évi 124 nyertes pályázatának vezetői a következő 4 évben 36,4 milliárd (20,7 milliárd forint állami támogatás, 15,7 milliárd forint saját forrás) kutatási és fejlesztési ráfordítás szakmai munkáit irányítják.

[MISz Hírlevél, 2002. január 9.]

*

MAGYAR TARTALOMIPARI SZÖVETSÉG a Magyar Adatbázisforgalmazók Szövetsége jogutódja

A MAK mostantól MATISZ!

A MAK őszi közgyűlési döntését követően 2001. december hó 21-én névváltoztatási kérelmet terjesztett elő, amelynek elfogadásáról a Fővárosi Bíróság 2002. január 3-án kelt végzésében határozott. Ennek értelmében a szervezet új neve: Magyar Tartalomipari Szövetség (rövid neve: MATISZ).

E-mail: mak@dbassoc.hu

Hungary, 1012 Budapest, Kuny Domokos utca 13. Tel.: (36-1) 213 5089, Fax: (36-1) 375 9722

[www.dbassoc.hu]

BME IPARI NYÍLT NAP 2002

Plenáris ülés: 2002. február 28. 10.00-12.00 óra, Díszterem

Kiállítás: 2002. február 28. 9.30-16.00 óra, K épület Aula

A BME OMIKK ELSŐ SZAKMAI BEMUTATKOZÁSÁRA

az Ipari Nyílt Nap keretében rendezett

Információk az életminőség és a műszaki fejlesztés szolgálatában

című konferencia keretében került sor

2002. február 28. 13.00 óra, BME OMIKK Tanácsterem, Budapest, Műegyetem rkp. 3.
Központi épület I. emelet 59.

Előadások

- 13.00 **A BME OMIKK új főigazgatójának bemutatkozása**
- 13.15 Stubnya György igazgató, Informatikai igazgatóság:
A BME OMIKK hagyományos és megújult szolgáltatásai
- 13.30 Liskay Béla igazgató, Könyvtári igazgatóság:
A könyvtári rekonstrukció eredményei
- 13.50 Nyerges Gyula osztályvezető, EU Információs osztály:
Az EU kutatás-fejlesztési keretprogramja, nemzetközi technológiatranszfer
- 14.15 Tichy-Rács Ádám osztályvezető, Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Osztály:
Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszer
- 14.30 Árkos Iván munkatárs, Tudománytörténeti Műhely:
CD-ROM-ok a felsőoktatás és szakmai tájékoztatás szolgálatában
- 14.45 Az érdeklődők számára a könyvtári rekonstrukció eddigi eredményeinek helyszíni bemutatása
Kiállítás a BME OMIKK információs kiadványaiból

RENDEZVÉNYNAPTÁR

EU ÉS HAZAI RENDEZVÉNYEK

Időpont Hely/ország	Cím	Információforrás
2002. április 4-6. Szombathely	INFO SAVARIA 2002 Informatika és kommunikáció az oktatásban	www.infoera.hu
2002. április 8-9. Stockholm, Svédország	Third European Forum for Innovative Enterprises	www.thirdforum.org
2002. április 15-19. Brüsszel, Belgium	Green Week 2002 to examine sustainable development	http://europa.eu.int/comm/environment/ greenweek/2001/index.htm
2002. április 24-26. Bonn, Németország	EU „good practice” conference to promote academic entrepreneurship	Cordis, RCN 17688
2002. május 1-3. Vilamoura, Portugália	PRO-VE’02 az IST program „Thinkcreative” project-ben résztvevők számára rendezendő konferencia	http://www.uninova.pt/-prove/
2002. május 7-9. Torino, Olaszország	Product Data Technology Europe 2002	E-mail: info@qmsstep.com
2002. május 30-31 Budapest	GÉPÉSZET 2002 - ENERGETIKA	http://www.gepeszet.bmr.hu e-mail: h2002@eik.bme.hu
2002. június 6-8. Brüsszel, Belgium	European business to gather in Brussels in June	http://www.ebsummit.org
2002. október 7-11. Róma, Olaszország	PV in Europe from PV Technology to Energy Solutions	e-mail: wip@wip-munich.de www.wip-munich.de
2002. november 11-13. Brüsszel, Belgium	Commission conference to mark launch of FP6	European Commission Directorate-General for Research Information and Communication Unit Tel.: +32-2-295 9971, Fax: +32-2-295 8220 E-mail: rtd- conference2002@cec.eu.int

TEMATIKUS INFORMÁCIÓK

A sikeres pályázat és projektmenedzselés titkai

Interjú Dr. Sean McCarthyval, a Hyperion Ltd. tanácsadó cég alapító-igazgatójával¹

Magyarország várhatóan a közeljövőben csatlakozik az Európai Unióhoz. Ezért egyre nagyobb jelentősége van annak, hogy a hazai pályázók sikeres kutatási és technológiafejlesztési (KTF) pályázatokat tudjanak írni és a KTF projekteket eredményesen tudják menedzselni. A Hyperion Ltd. által szerzte Európában szervezett tanfolyamok jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a kutatási projektek menedzserei felkészülten és eredményesen végezzék munkájukat.

Kérdés McCarthy úr, kérjük, hogy az EU KTF Hírlevél hasábjain keresztül mutassa be a Hyperion Ltd-t a magyar kutatói és vállalkozói közösségeknek.

Válasz A Hyperion Ltd. arra specializálódott, hogy továbbképző tanfolyamokat tartson kutatási projektmenedzserek részére. A legfontosabb tanfolyam arra képezi ki a projektek vezetőit, hogy miként viszonyuljanak a brüsszeli bürokráciához a pályázati írás, az EU KTF projektszerződések menedzselése és a Technológiai Megvalósítási Terv összeállítása kapcsán. A tanfolyamok gyakorlati jellegűek, a cégalapító által az elmúlt 20 évben szerzett konkrét tapasztalatokra épülnek. A Hyperion alapítója eddig több mint 150 EU KTF pályázat elkészítésében vett részt, több mint 50 projektszerződés lebonyolításában volt érintett és ezek közül 16-ot ő vezetett. A fentiekben kívül 4 auditálásban is közreműködött és értékelőként dolgozott az EU programok többségében. 1997-ben az egyik értékelője volt az EU teljes Innovációs Programjának. Az elmúlt három évben a Hyperion Ltd. tanfolyamain több mint 7400 hallgató vett részt szerzte Európában. Ez a szám arra utal, hogy kontinensünkön még kevesen ismerik ki magukat az EU bürokrácia útvesztőiben.

Kérdés Miként összegezné, mintegy jó tanács formájában, a sikeres KTF pályázat legfontosabb követelményeit és elemeit?

Válasz Az EU KTF pályázatok megírásakor számos fontos szempontot kell szem előtt tartani.

- a) *A legjobb európai partnereket kell kiválasztani.* A kutatóknak be kell kapcsolódniuk hálózatok munkájába, előadásokat kell tartaniuk EU konferenciákon, meg kell látogatniuk a különböző EU tagállamokban lévő kutatóközpontokat azzal a céllal, hogy kapcsolatokat létesítsenek a legkiválóbb tudósokkal. Mindez időt vesz igénybe, de ez az egyetlen út, amely sikerre vezet.
- b) *A pályázatban olyan tényeket és számokat kell feltüntetni, amelyek alátámasztják a pályázó elméleti elgondolásait.* A jó pályázatok releváns és friss adatokat tartalmaznak. Nagyon nehéz olyan pályázatot értékelni, amely kizárólag elméleten alapul. A Hyperion egy web lapot hozott létre, amely útbaigazítja az érdeklődőket arról, hogy hol juthatnak hozzá tényekhez és számokhoz: www.hyperion.ie/proposalwebsites.htm
- c) *OKTATNI KELL AZ ÉRTÉKELŐT.* Ez a legfontosabb szempont. A legtöbb kutató azt mondja el az értékelőnek, hogy mit akar tenni, anélkül, hogy kifejtene, hogy a felvetett ötlet miért fontos. A pályázó tudónak tudatában kell lennie annak, hogy pályázatát a saját szakterületén dolgozó más tudósok értékelik. Megtörténhet, hogy az értékelők jól ismerik az adott szakterületet, de esetleg nincsenek birtokában egyes háttér információknak.
- d) *A figyelmet a pályázatban részletezett munka eredményeire kell összpontosítani, azaz a projekt végrehajtásával kapcsolatos dokumentumokra és produktumokra.* Az EU által finanszírozott alkalmazott kutatási projektek központi kérdését képezik az említett dokumentumok/produktumok és ezeknek az eredményeknek a felhasználói. A dokumentumokat/produktumokat a felhasználók által használt terminológiával is meg kell nevezni.

¹ Az interjú a Budapesten 2002. január 22-23-án tartott tanfolyam alkalmával készült (ld. a „Hyperion EU K+F tanfolyamok Budapesten” c. cikket a 11. oldalon).

Például:

EREDMÉNY	FELHASZNÁLÓ	AZ EREDMÉNY A FELHASZNÁLÓ TERMINOLÓGIÁJA SZERINT
Projektjelentés	Mérnök	Műszaki leírás
Műszer adatok	Tervező mérnök	Kalibrálási görbe
CD ROM	Oktató	eTananyag

A pályázat összeállításánál a lehető legjobb eljárás: először valamennyi résztvevő egyetértésével egy egyoldalú összefoglalót készíteni magáról az ötletről. Ez akár egy teljes napot is igénybe vehet. A témák, amelyekben egyet kell érteni: a projekt címe, célja, háttere, a projekt végrehajtásával kapcsolatos dokumentumok/termékek, a munka fázisai, a partnerek és szerepük, költségvetés, a projekt időtartama.

Kérdés Melyek egy KTF projekt menedzselése során leggyakrabban felmerülő nehézségek, amelyek veszélyeztetik a munka sikerét?

Válasz Az EU KTF szerződések menedzselésénél jelentkező nehézségeket az alábbiak szerint lehet összegezni.

- A dokumentumok/termékek nem világosak, nem egyértelműek.* A kutatási szerződés teljesítése során a siker a szerződés eredményét képező dokumentumok/termékek minőségétől függ. Lényeges, hogy a kutatók ezekre összpontosítsák a figyelmüket, és érzék el, hogy ezek világosak és megvalósíthatók legyenek. Egy szerződés teljesítéséhez általában 6-9 dokumentumot/terméket kell elkészíteni.
- A projektet az eredeti munkaterv szerint kell végrehajtani.* A tudósokon könnyen úrrá lesz a LELKESEDÉS. A projekt megvalósításán dolgozva új ötletek merülnek fel bennük és időnként a projektmenedzser nehézségek árán tudja csak elérni, hogy a munka a projekt eredeti célkitűzésének megfelelően haladjon tovább. E probléma kezelésére van egy nagyon egyszerű megoldás. A projektmenedzsernek az új ötletekről nyilvántartást kell vezetnie a következő címmel: Ötletek a következő pályázathoz. Így módon amikor a projekt befejeződik, a konzorcium elegendő ötlettel fog rendelkezni néhány további pályázathoz.
- Adminisztrációs teher.* Az EU bürokrácia részéről támasztott követelmények valójában nagyon világosak és logikusak. Probléma rendszerint abból adódik, ha a koordinátor vagy a partnerek közül néhányan nem látják világosan az adminisztrációs feladatokat. Annak érdekében, hogy az adminisztrációs buktatókat elkerüljék, a koordinátornak és a partnereknek el kell olvasniuk a szerződéshez kapcsolódó fontos dokumentumokat. Ezek a dokumentumok a www.hyperion.ie/managementwebsites.htm internet címen megtalálhatók.
- Papírhegyek.* Az EU KTF szerződések végrehajtása során hatalmas mennyiségű papír keletkezik. A szerződés lejártakor azonban csak a pénzügyi iratokat kell megőrizni egy esetleges jövőbeni könyvvizsgálat céljára.
- Esetenként nehéz lehet a partnerek közötti kommunikáció.* A konzorciumot tipikusan 8 partner alkotja 5 különböző országból és a partnerek általában 6 havonta találkoznak. Az e-mail kapcsolat megléte és a jelentési kötelezettségek teljesítése igen lényeges. A legszükségesebb elemeket magában foglaló kommunikációs rendszerben a következőkről kell jelentést küldeni: az előző hónapban végzett munka, a következő hónapra tervezett munka, az ütemtervhez képest tapasztalható bármilyen elmaradás, a soron következő határidő.
- Előfordulhat, hogy a sürgető határidők iránti érzék hiányzik a résztvevőkből.* Ezt az érzéket a koordinátornak kell kialakítania a projekt végrehajtása során. Ez kétféleképpen valósítható meg. Egyrészt a projekt HATÁRIDŐTŐL HATÁRIDŐIG történő menedzselésével. Másrészt – és ez a célravezetőbb módszer – a jótékony feszültség légkörének kialakítása a konzorcium résztvevőiben, amelynek eredményeként mindegyik partner felelősséget érez a projekt eredményességéért. Példaként említhető az az eset, amikor egy könyvet publikálnak a projektszerződés végén. A tudósoknak, kutatóknak ez jelentős eredmény a pályafutásuk szempontjából. Az ipar képviselőiben viszont egy szabadalom benyújtása vagy egy új termékcsalád kifejlesztése okozhat ilyen feszültséget.

Összegezve, az EU KTF pályázatok és az EU KTF szerződések nagyon bonyolultnak tűnnek a kezdet kezdetén. Amint azonban a pályázó, majd a projekt résztvevője jól kiismeri magát a dokumentáció és adminisztráció rejtelmeiben, kiderül, hogy az eljárás számos eleme ismétlődik. Az első pályázatokkal és szerződésekkel járó veszélyesség megéri a fáradságot, ha az ember a hosszú távú lehetőségekre gondol.

McCarthy úr, a Szerkesztőség köszöni az interjút.